Kornblomst - Centaurea cyanus

Kornblom - Centaurea cyanus

Plante:

Dette er en ettårig plante som blir 20–70 cm høy, med opprette stengler som ofte forgrener seg øverst. Den har store, enslige blomster med traktformede ytterkroner – vanligvis i en klar blåfarge, men de kan også være rosa eller hvite. Bladene er grågrønne, ullhårete og lansettformede, og de nederste bladene kan av og til være litt flikete.

Bruk:

Det er først og fremst de tørkede kronbladene fra blomsten som brukes medisinsk, selv om blader og frø også har vært i bruk. I Norge er kornblomst klassifisert som en vanlig handelsvare som kan selges fritt.

Virkning:

Denne urten er fordøyelsesfremmende, urindrivende og styrkende for lever og galle. Den har også betennelseshemmende og sårhelende egenskaper, samtidig som den virker svettedrivende og astringerende (sammentrekkende).

Hjelper mot:

Aktuelle bruksområder inkluderer fordøyelsesbesvær, revmatisme og feber. Urten er særlig effektiv ved øyeplager som betennelser og tretthet, men brukes også utvortes på sår. Den har i tillegg en tradisjonell rolle ved menstruasjonsforstyrrelser og vaginal sopp.

Generelt:

Kornblomst kommer opprinnelig fra middelhavsområdet, men har over tid spredt seg til store deler av verden. Før i tiden var den et vanlig syn i norske kornåkrer, men moderne ugressbekjempelse har gjort den sjelden som villplante. Selv om de fleste kjenner den med asurblå blomster, finnes det også populære hagevarianter i hvitt og rosa.

Navnet Centaurea stammer fra en gresk myte om kentauren Kheiron, som skal ha brukt planten til å helbrede en fotskade. Artsnavnet cyanus betyr rett og slett blå. Den sterke blåfargen er veldig holdbar og brukes i dag som fargestoff i både medisiner og sminke. Fordi fargen er så klar, trodde man før i tiden at den var spesielt god for synet til blåøyde. I Frankrike kalles blomsten fremdeles «brillekasteren» fordi den brukes i øyebad mot trette og røde øyne, selv om ekspertene er

© Viten.org

uenige om den faktisk virker.

Blomstene er den viktigste medisinske delen av planten og inneholder stoffer som fargepigmenter, slim og garvestoffer. Dette gir kornblomst en lett urindrivende og betennelsesdempende effekt. I urtemedisinen brukes den ofte i teblandinger mot fordøyelsesplager, og den kan også bidra til å støtte leveren og styrke immunforsvaret mot infeksjoner.

Kornblomst brukes utvortes i badevann og omslag mot munnsår, skrubbsår og andre hudproblemer. Bladene kan også legges på huden for å lindre revmatiske smerter. Frøene fungerer som et mildt avføringsmiddel for barn, og uttrekk av planten er ofte en ingrediens i sjampo, rensemelk og øyevann.

Tørkede kornblomster holder fargen utrolig godt, noe som gjør dem perfekte for å pynte opp teblandinger og duftposer. De friske, blå kronbladene kan også spises og er nydelige som et fargerikt innslag i salater.

Andre navn:

- Familie: Asteraceae - Kurvplantefamilien
- Latin: Centaurea cyanus
- Engelsk: Cornflower
- Norsk: Kornblom
- Svensk: Blåklint
- Dansk: Kornblomst
- Tysk: Kornblume
- Spansk: Aciano

© Viten.org